

ROMA
VERSITAS
ALAPÍTVÁNY

2022

ÉVES JELENTÉS

www.romaversitas.hu

romaversitas@romaversitas.hu

KÖSZÖNTŐ

Kedves támogatóink, diákjaink, barátaink!

2022 izgalmas és kihívásokkal teli év volt, de biztos vagyok benne, hogy sokan inkább a negatívumokra fogunk emlékezni belőle. Háború Ukrajnában, klímakatasztrófa, rezshiválság - csak pár olyan szó, amik évtizedek múlva is eszünkbe fognak jutni erről az évről. Ebben a nehézségekben nem szűkölködő évben a Romaversitas célja még inkább relevánssá vált: olyan roma fiataloknak adunk támogatást, akikben látjuk a potenciált, hogy a jövőben különböző pályákon mozogva, jobban tudnak majd ezekre a mindannyiunkat érintő fenyegetésekre reagálni, mint ahogy azt mi tettük roma értelmiségiként az elmúlt évtizedekben.

2022 januárjától átvettem Dr. Dinók Henriett 5 évnyi igazgatói munkája után a Romaversitas napi működéssel kapcsolatos feladatait. Heni az év során a kuratórium elnökeként erősítette a szervezetet. Ebben a jelentésben megismerkedhettek 2022-es munkánk részleteivel, és jövőbeli terveinkkel is.

Mielőtt bemutatjuk, mi is történt ebben az évben, szeretnék megosztani pár személyes reflexiót. Több mint egy éve dolgozom a Romaversitasnál, és ebben az időszakban megpróbáltam annyi időt eltölteni a diákjainkkal, amennyit csak lehet. Ezekből a beszélgetésekből egyértelmű számomra, hogy ma sokkal nehezebb egy roma fiatalnak diplomát szereznie, mint nekem volt több mint 10 éve: kevesebb az államilag finanszírozott lehetőség, az elérhető ösztöndíj, és ezt tetézi egy lakhatási és megélhetési válság és az állami oktatási rendszer szemünk előtt zajló összeomlása. A fiatalokat érő mentális nehézségek is egyre csak szaporodnak: már nem csak a kisebbségi létből és szegénységből fakadó terhek meghatározók; a klímaszorongás, a mentális és pszichoszomatikus betegségek világjárványai, a COVID-19 elnyúló hatásai mind mindennapi fenyegetések.

Ennek fényében büszke vagyok, hogy több mint 50 egyetemistát támogattunk idén, köztük sokuknak fizetett gyakornoki állást biztosítva, középiskolás programunkba pedig háromszoros túljelentkezést tapasztaltunk, és 21 fővel dolgozunk 2022 szeptemberétől. A hálózati programunk segítségével az ukrajnai roma menekülők helyzetén is tudtunk segíteni: civil partnereink több mint 90 gyereket vontak be informális és felzárkóztató programokba. De ami a legfontosabb: egy olyan védőhálót és közösséget teremtettünk roma diákoknak, és civil szervezeti aktivistáknak is, mely felbecsülhetetlen.

Köszönjük, hogy követted és támogattad munkánkat, és reméljük, találkozunk 2023-ban is!

Barátsággal,
Fedorkó Bogi és a Romaversitas összes kollégája

A CSAPAT

FEDORKÓ BOGI
Ügyvezető igazgató

PASKÓ ILDIKÓ
Oktatási igazgató

JAKAB MÁRIA
Pénzügyi koordinátor

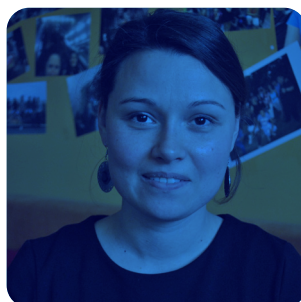
HORVÁTH ZSOLT
Kommunikációs
menedzser

EREDICS LILLA
Projektkoordinátor

POCSAI BETTINA
Irodavezető

TRENDL FANNI
Programvezető

KÖTELES GYÖNGYI
Mentor és coach

SÓFALVI TÍMEA
Mentor és coach

TÖRLEY KATA
Továbbtanulási
tanácsadó

OLÁH CSABA
Projektkoordinátor

VAJDA MELINDA
Projektkoordinátor

SZÓCSI DÁNIEL
Gyakornok

2022 SZÁMOKBAN

EGYETEMISTA PROGRAM

Szervezetünk víziója egy erős roma értelmiség, mely képes a roma közösségekről szóló narratívát formálni. Több mint 20 éve ezért a célért támogatunk roma egyetemistákat, hogy sikeresekké váljanak szakmájukban, akár orvosként, jogászként, tanárként, mérnökként vagy civil szervezeti aktivistaként szeretnének tevékenykedni.

Hosszú évtizedeken keresztül elsősorban abban segítettük hallgatóinkat, hogy finanszírozni tudják tanulmányaikat, akadémiai sikereket érjenek el, nyelveket tanuljanak. Úgy gondoljuk, több tényező miatt azonban más területekre is hangsúlyt kell helyeznünk. Azt tapasztaljuk, hogy rengeteg roma egyetemista alkalmi munkát vállal a szakmáján kívül, hogy eltartsa magát és akár családtagjait az egyetemi évek alatt. Így kevés idejük marad a tanulmányaikra, és arra, hogy releváns munkatapasztalatot szerezzenek szakmájukban, mely megkönnyíti majd elhelyezkedésüket a diplomaszerezés után.

Az elmúlt években ezekre a trendekre reagálva elindítottunk gyakornoki programokat, melyekben az egyetemista diákok munkatapasztalatot szerezhetnek a szakjukhoz kapcsolódóan, és ezért tisztességes fizetést is kapnak. Számos cég és intézmény volt ebben partnerünk: összesen 8 diák gyakornokoskodott az AMC-nél, Mazars-nál, Inflexion-nál, OSA Archívumban és a HelloParks-nál a 2022-es évben. A cégek mellett a Fővárosi Önkormányzattal is kísérleti jellegű, nagyobb volumenű programot indítottunk: 2022 szeptemberében 13 gyakornok helyezkedett el a Fővároson és intézményeinél a legkülönbözőbb területeken. A diákok személyre szóló mentorálással végzik munkájukat és fejlesztik készségeiket a gyakornoki idő során, továbbá partnerunktől, a Deloitte-től munkaerőpiaci képzést is kapnak.

Az immár kibővült program kezdeti tapasztalatai biztatóak: a diákok megbecsülve érzik magukat munkatársként, szakmai feladatokat kapnak, míg a fogadó cégek és intézmények pozitívan ítélik meg a fiatalok jelenlétét ezeken a munkahelyeken és egyértelműen a program folytatását támogatják.

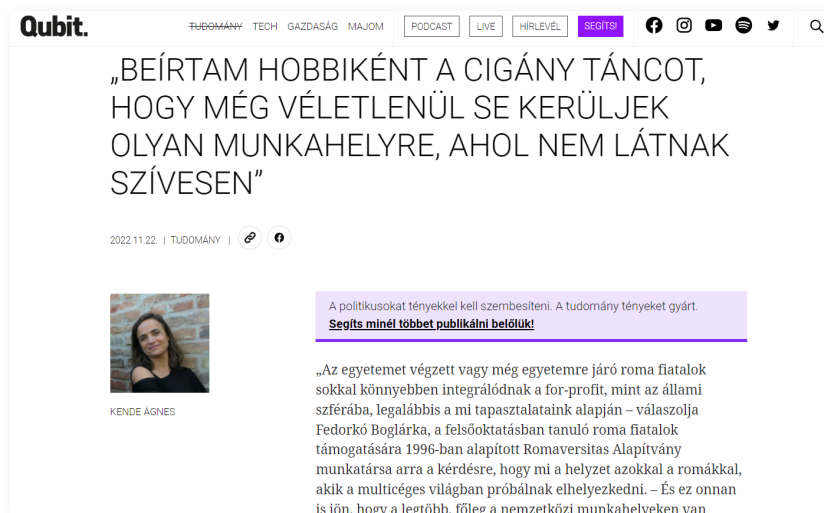
A gyakornoki program mellett az év során vezetőképző programsorozatunkba bevontunk további egyetemistákat, akik a Romver-vasárnapokon azon gondolkoztak és dolgoztak, hogyan változtatható meg a romákról nem romák által teremtett sztereotípiákra épülő diskurzus. 9 Romaversitas-vasárnapon összesen 52 fiatal vett részt kurzusokon, melyek az állampolgári részvétel, roma ábrázolás, roma aktivizmus, vitakultúra témák köré épültek.

Az év során a Roma Oktatási Alap támogatásával 16 egyetemistát is támogattunk, hogy sikeresen befejezzék tanulmányaikat.

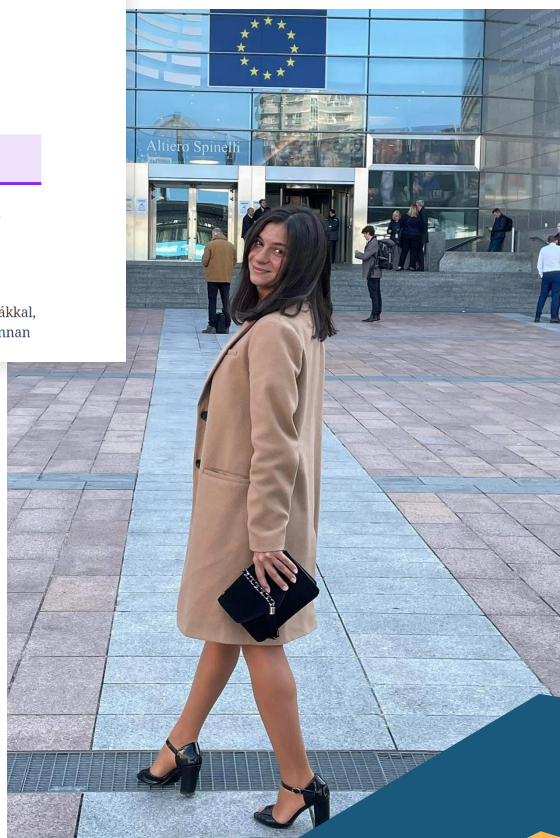
Iváncsik Fanni - AMC-gyakornok

„Már 2018-ban becsatlakoztam a Romver vérkeringésébe, azonban volt egy éves kimaradásom az alapítvány életéből és úgy éreztem, hogy a Vezetőképző Program egy elképesztő lehetőség arra, hogy még jobban megismerjem önmagam, illetve, hogy erősíthessek olyan skilleket, amik egy jó vezetőt jellemeznek. A csapat remek, és jó egy olyan közösséghez tartozni, ahol önmagam lehetek és ahol tudom, hogy szeretnek. Azt gondolom, hogy az egyetemista programnak az egy nagy előnye, hogy nem csak beszélgetünk arról, hogy milyen is valójában vezetőnek lenni, de biztosít az alapítvány számunkra lehetőséget arra, hogy gyakorlatban is megtapasztalhassuk azt.”

Kovács Dezdemóna - Gyakornok a Fővárosi Önkormányzatnál

„Nagyon jó volt az előző évi Romveres program, amiben részt vettem. Megszerettem a közösséget, úgy érzem, hogy sok dolgot ad hozzám emberileg, például értékeket. Tanulok új dolgokat, az érzelmeimhez is ad kapcsolódási pontokat. Szerettem volna kipróbálni magam egy gyakorlatorientált képzésben, ahol nem csak egy elméleti tanfolyamra járunk, de tapasztalatot is szerzünk.”

KÖZÉPISKOLÁS PROGRAM

A hátrányos helyzetű általános iskolás gyerekek támogatására a tanodák mellett egyéb kezdeményezések is elérhetőek Magyarországon, de a középiskolás korú fiatalok számára csak elvétve találunk ingyenes támogató programot. Ezt támasztja alá 2021-22-es kutatásunk, amelyet a Badur Alapítvánnyal és a Közép-Európai Egyetemmel közösen végeztünk a roma gyerekek és fiatalok oktatásával foglalkozó nonprofit szervezetek körében.

Pedig kulcsfontosságú a fiatalok jövője szempontjából, hogy minél magasabb minőségű képzésben tanulhassanak, és segítséget kapjanak középfokú tanulmányaik sikeres befejezéséhez.

Középiskolás programunkat hat évvel ezelőtt indítottuk azzal a céllal, hogy minél több, jól felkészült roma fiatal kezdhesse meg felsőoktatási tanulmányait. Nehéz bekerülni az egyetemre, de még nehezebb bent maradni, és sikerrel venni az akadályokat. Az erős tárgyi tudás alapfeltétel, de annyi mindenre szükség van még, céltudatosság, tervezés, kitartás, stressztűrés, önbizalom – a Romaversitas komplex programjában ezekben nyújtunk támogatást a fiataloknak.

A Romver-vasárnap a program lelke: ilyenkor találkozik egymással a középiskolás és az egyetemista csoport, meghívottként a Romver öregdiákjai és a roma mozgalom előző generációi. A csoportos tréningek keretében önismereti, tanulás-módszertani, a hosszú távú gondolkodást, a tervezést erősítő képzéseket szervezünk.

A tantárgyi és nyelvi képzések mellett továbbtanulási tanácsadásban is részesülnek a diákok, heti rendszerességgel egyéni mentoráció keretében segítjük őket a tanulást akadályozó nehézségek elhárításában.

Az idei tanévben 22 fiatallal dolgozunk együtt, akik szociális munkások, közgazdászok, orvosok, tanárok lesznek - a jövő roma értelmiségije.

A középiskolás programunk diákjai a Romver-vasárnapokról:

„Az egyik dolog, amit ma a Romver-vasárnapon tanultam, hogy a bátorság az, mikor félek valamitől, és mégis megcsinálom.”

„Ez a mai tréning sokat segített, hogy miben vagyok igazán jó.”

„Nincs még egy ilyen elfogadó csapat a környezetemben.”

„Nagyon tetszett, hogy ebéd közben beszélgettünk az egyetemistákkal. Lehetett őket kérdezni egy csomó dologról, pl. hogy mi az a szigorlat vagy hogyan kell fölvenni a tantárgyakat.”

„Több ilyen alkalmat szeretnék, mert itt nyugalmat és tudást kapok.”

„Nincs még
egy ilyen
elfogadó csapat
a környezetemben”

„Ez a mai tréning
sokat segített abban
hogy miben vagyok
igazán jó”

HÁLÓZATI PROGRAM

A Romaversitasnál hiszünk a szolidaritás fontosságában és abban, hogy érdemes egymás munkájára, eredményeire figyelni és együtt dolgozni. Az apró lépések sokszor eredményeznek nagy és mélyreható változásokat. Számos oktatási és roma szervezettel karöltve támogatjuk a roma fiatalokat közösségeik építésében, identitásuk megerősítésében és tudásuk fejlesztésében a kezdetek óta.

A kedvezőtlen oktatási trendek, köztük a roma diákok körében növekvő korai iskolaelhagyás miatt úgy gondoltuk az utóbbi években, szükséges a hálózatépítésre még több figyelmet fordítani. Éppen ezért 2022-ben egy kutatást készítettünk a Badur Alapítvánnyal, Absolute Giving Nonprofit Kft.-vel és a Közép-Európai Egyetem Romani Studies programjával közösen, melyben 2 diákunk, Godó Irén és Godó Katalin is részt vett, hogy összegyűjtsük és elemezzük azon oktatáshoz kapcsolódó nonprofit kezdeményezések minél nagyobb körét, amelyek a roma diákok, fiatalok támogatására, hátrányaik csökkentése érdekében működnek Magyarországon.

A kutatás még el sem készülhetett, amikor az Ukrajna elleni orosz háború miatt már úgy éreztük, aktív koalícióépítésbe kell kezdenünk. Ezért 2022 júniusában összehívtuk azon szereplőket, akik roma menekülő családoknak segítenek, hogy közösen felmérjük a helyzetet és beavatkozási pontokat keressünk. Ezt követően egy nyílt pályázaton keresztül összesen 6 partnerségi projektet támogattunk, hogy [civil koalíciók elősegítsék a menekülő roma gyerekek inklúzióját](#), összesen 15 millió forint értékben. Az őszi-téli időszakban pedig találkozókat szerveztünk a területen dolgozóknak, hogy megkönnyítsük az információáramlást és tapasztalatcserét.

A nyár folyamán bevontuk (korábbi) diákjainkat is, hogy egy közösségi akciókutatás keretein belül meglátogassák a Magyarországon élő roma menekülteket, egyrészt, hogy információt osszanak meg velük a stá-tuszuk rendezésével, beiskolázással és elérhető támogatásokkal kapcsolatban, másrészt hogy felmérjék az ide érkező roma családok társadalmi helyzetét mind Ukrajnában, mind Magyarországon. Két hónap alatt hat fiatal kutatónk több mint 160 családot látogatott meg az országban, ezzel egyedülálló képet alkotva a roma menekültek nehézségeiről, a gyerekek oktatási helyzetéről.

Az elkészült tanulmány eredményeit [élőben is bemutattuk](#), amin a Romaversitas stábjá is részt vett, illetve a kutatásban részt vevő diákok (Balogh Jenifer, Szőcsi Dániel, Eredics Lilla, Virág Ádám és Oláh Orbán) is felszólaltak az eseményen. Vendégeink voltak továbbá civil partnereink, akik a beiskolázással kapcsolatos sikerekről és nehézségekről számoltak be. [Az eseményt hatalmas médiaérdeklődés kísérte.](#)

!!!444!!!

Sok munkába telik, mire a kárpátaljai menekült gyerekek eljutnak a magyar iskolába

Szurovecz Illés

● OKTATÁS · 2022 november 4., 10:21 · 6

- A bizonytalanságtól való félelem és az ismeretlen bürokrácia akadályozza a Kárpátaljáról menekült roma szülőket, hogy iskolába írassák a gyerekeiket.
- Ha sikerül, akkor jön a neheze: hiányzó fejlesztőpedagógus, bántalmazó osztálytársak.
- Közben a szülőeknek valahogy ki kellene törniük a tömegszállásról, munkát viszont nem egyszerű találni. Különösen a nők szenvednek ettől.
- A Romaversitas megvizsgálta, mi történik azokkal az ukrainai menekültekkel, akik a legnehezebb sorból érkeztek.

FRISS

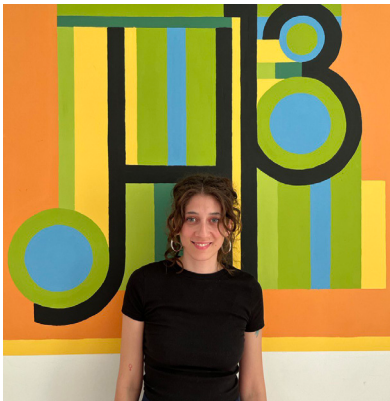
Szijjártó: Világszerte köztudott a magyar felsőoktatás színvonalának javulása

Aláírás helyett napocska

A roma fiatalok oktatási lemaradása ellen küzdő Romaversitas alapítványa a múlt héten mutatta be fiatal roma egyetemisták segítségével végzett három hónapos [kutatásának](#) eredményét. A kiterjedt kutatás a kárpátaljai romák magyarországi oktatásba való integrációjának nehézségeit vizsgálta. Keretei között az egyetemisták menekültszállókat, kempingeket és a roma menekültek számára felajánlott lakásokat jártak végig. Összesen több mint 160 interjút készítettek a roma menekültekkel az ideérkezésük körülményeivel és a jelenlegi nehézségeikkel kapcsolatban.

A Romaversitas által megkérdezett kárpátaljai romák jelentős része meglehetősen nehéz életkörülmények között lakott korábban: közel felük lakóhelyén nem volt bevezetve a folyóvíz, 38%-uknál nem volt elektromos áram. Habár ezzel kapcsolatban nem áll rendelkezésükre elegendő adat, a Romaversitas azt feltételezi, hogy nagy részük az úgynevezett "cigánytáborokból", vagyis városok és falvak szélén található, olykor szinte teljesen elkerített szegregátumokból érkezett.

HÁLÓZATI PROGRAM – KUTATÓINK

EREDICS LILLA

KADÉT ERNŐ

OLÁH ORBÁN

BALOGH JENIFER

VIRÁG ÁDÁM

SZÓCSI DÁNIEL

TERVEINK 2023-RA

A nehézségek ellenére, munkatársaink, kuratóriumunk, diákjaink és szakmai partnereink kitartásának és kemény munkájának köszönhetően sikeres évet zártunk: 2023-at már 13 munkatárssal kezdjük. A tavalyi év során 128 millió forintot költöttünk el szervezeti működésre és programjainkra, ami jelentős növekedés 2021-hez képest. A részletesebb költségvetés 2023 áprilisában lesz nyilvános a magyar számviteli törvényeknek megfelelően.

Nagy eredményeket értünk el a kommunikáció terén is: Facebook és Instagram jelenlétünk mellett már megtalálhattok minket TikTokon és LinkedIn-en is, a Youtube-on pedig elindítottuk Romaként. podcast sorozatunkat, melyben több különböző területen alkotó és dolgozó roma értelmiségivel beszélgetünk identitásukról, a világról alkotott véleményükről és szakmájukról. Ily módon is szeretnénk tovább építeni 2023-ban a roma közösség saját narratíváját. Ennek a fontosságát nem lehet eléggé hangsúlyozni egy olyan társadalmi környezetben, amiben elvértve találkozunk a médiában roma szereplőkkel. Áprilisban egyetemista diákjaink szervezésében pedig elindítjuk az első Roma Történeti Hónap kampányt, lehetőséget adva nekik, hogy velünk együtt formálják a magyar társadalom véleményét a roma közösséggel kapcsolatban és közelebb kerüljenek történelmünkhöz - már ha a formális oktatás nem ad nekik erre lehetőséget.

Mit tervezünk a középiskolás és egyetemista programjainkban? 2022. decemberében ösztöndíjprogramot indítottunk a romániai Roma Oktatási Alappal, hogy pedagógusnak készülő vagy már ezen a területen aktív roma fiatalokat támogassunk, és az első félévben gyakornoki és vezetőképző programunk is zajlik. A tanév lezárta után szeretnénk újabb gyakornoki programot indítani egyetemista fiataloknak, tanulva az eddigi tapasztalatokból és diákjaink visszajelzéseiből. Emellett szeretnénk a vezetői készségekre és a társadalmi véleményformálásra is nagy hangsúlyt helyezni. Középiskolás programunkat pedig megerősítjük, hogy minél több roma diáknak tudjunk segítséget adni az egyetemre való bejutásban.

Nem ér véget az Ukrajnából menekült roma családok segítése sem: idén nyári táborokat és foglalkozásokat kívánunk szervezni civil partnerekkel és egyetemista diákjaink bevonásával. Kiemelt célunk, hogy a területen kialakult jó gyakorlatokat minél több állami és civil szereplőhöz eljuttassuk, mivel hisszük, ezek ismerete és alkalmazása nem csak a menekülő, de a Magyarországon született vagy itt nevelkedett roma gyerekek oktatását is javítaná.

Sajnos nem csak a kárpátaljai roma gyerekek oktatása égető probléma hazánkban. 2023 szeptemberétől ezért szeretnénk elindítani egy középiskolás roma diákok lemorzsolódásra fókuszáló hálózati programot is, melyben civilekkel dolgozhatunk együtt a jelenség leküzdésén.

A továbbiakban is számítunk szövetségeseinkre ebben a munkában. Ha teheted, támogasd a munkánk a következő módokon:

- [adománnyal](#)
- **azzal hogy hírünket viszed** [Facebookon](#), [LinkedInen](#), [TikTok-on](#) vagy [Instagramon](#)

Köszönjük!

